

IUCN

„Naše vize - spravedlivý svět, který oceňuje a chrání přírodu“

IUCN byla založena v roce 1948 jako IUPN (International Union for the Protection of Nature) na mezinárodní konferenci ve Fontainebleau ve Francii. V roce 1956 si změnila své jméno na IUCN - International Union for Conservation of Nature and Natural Resources. Od roku 1990 se používá zkrácený název : IUCN - The World Conservation Union.

IUCN má své členy ve 140 zemích světa a zahrnuje přes 70 států, 100 vládních organizací a více než 750 nevládních neziskových organizací. Posláním této organizace je ovlivňovat, podporovat a pomáhat společně na celém světě chránit integritu a rozmanitost přírody a zajistit, aby jakékoliv využívání přírodních zdrojů bylo vyrovnané a ekologicky udržitelné. Má dva hlavní ochranné cíle : čelit krizi vymírání a obnovit a zachovat ekosystémovou integritu.

IUCN je svým charakterem velmi stabilní, nepoužívá žádné násilné metody prosazování svých názorů. Je to organizace, která nepořádá žádné masové demonstrace ani na sebe veřejně nijak neupozorňuje. Její práce probíhá na mezinárodní úrovni, mimo velkou pozornost médií, ale o to se zdá být účinnější.

Struktura

Generální ředitel řídí decentralizovaný **Sekretariát** (který se sestává ze zaměstnanců IUCN) z ústředí IUCN v Glandu ve Švýcarsku. Správa je pak realizována **Koncilem**, v jehož čele je **Prezident**.

Jednotliví členové, jimiž jsou státy, regiony nebo části regionů organizují **výbory**, které usnadňují spolupráci mezi členy, koordinaci jednotlivých složek IUCN a účast členů na programu IUCN a jeho vykonávání. **Národní** či **Regionální výbory** jsou vytvářeny v souladu s pravidly IUCN.

IUCN zahrnuje šest **komisí**, které jsou hlavními zdroji rad, informací a znalostí v oblasti ochrany přírody, politického a technologického poradenství a jsou zároveň uskutečňovateli programu. Komise se skládají z odborníků, kteří rozvíjí a propagují institucionální znalosti, zkušenosti a cíle celé organizace. Jsou to :

1. **Komise pro přežívání druhů (SSC)** - poradní orgán IUCN pro ochranu druhů. Mezi hlavní produkty patří Červené seznamy IUCN, hodnotící stupeň ohrožení druhu.
2. **Světová komise pro chráněné oblasti (WCPA)** - podporuje účinnou péči o celosvětovou reprezentativní soustavu suchozemských i mořských chráněných území.
3. **Komise pro environmentální právo (CEL)** - hledá cesty k rozvoji legislativních konceptů a nástrojů pro podporu mise IUCN.

4. **Komise pro vzdělávání a komunikaci (CEC)** - rozvíjí strategické využití komunikace a vzdělávání k podpoře různých skupin obyvatel zapojených do činností IUCN.
5. **Komise pro environm. ekonomii a sociální politiku (CEESP)** - vytváří zdroj informací o ekonomických a sociálních faktorech ovlivňujících přírodní zdroje a biologickou rozmanitost.
6. **Komise pro ekosystémový management (CEM)** - poskytuje odborné zásady pro integrované, ekosystémově založené přístupy ke správě přírodních zdrojů v přírodních i lidmi pozmeněných ekosystémech.

IUCN chce dosáhnout výsledků v sedmi klíčových oblastech:

1. Efektivní management a obnova ekosystémů
2. Poradenství, procesy a politiky
3. Podněty (vč. financí) pro ochranu biodiverzity a udržitelného využívání přírodních zdrojů
4. Rovný podíl nákladů a zisků
5. Ocenění biodiverzity a souvisejících sociálních a ekonomických faktorů
6. Informační management a komunikační systémy
7. Efektivní, výkonný a zodpovědný management a vedení celé organizace

Program IUCN zahrnuje několik rozličných komponent:

Regionální programy - soustřeďují se v regionálních pobočkách Sekretariátu po celém světě. Většina z nich se zabývá regionálními tématy, občas i tématy globálními.

Globální tématické programy - pracují po celém světě a zaobírají se jednotlivými globálními tématy

Programy komisi - úzce spolupracují s regionálními a globálními programy

Skupina pro sdružovací strategie - poskytuje celkový přehled o členství, komunikaci, financování ochranných programů, informačním managementu a vztazích s dárci

Administrativní a finanční infrastruktura - podporuje efektivní rozvoj, realizaci a oceňování programu IUCN

Hlavní globální tématické programy:

„Byznys“ a biodiverzita

Gender

Klimatické změny

Moře a oceány

Ekosystémový management

Monitoring a ohodnocení

Vzdělání a komunikace

Politika, biodiverzita a mezinár. smlouvy

Environmentální právo

Ochrana lesů

Druhy (Species)

Chráněné oblasti

TRAFFIC

Mokřady a voda

Hlavní regionální programy:

Mezoamerika, Jižní Amerika, Západní a Centrální Asie a Severní Afrika, Západní Afrika, Centrální Afrika, Východní Afrika, Jižní Afrika, Asie, Evropa

Partnery IUCN jsou např.:

Mountain Forum - bylo založeno v roce 1995 z nevládních organizací, univerzit, vlád, multilaterálních agentur a soukromého sektoru. Uskutečňuje rozsáhlý soubor aktivit spojující příznivce hor po celém světě. Poskytuje jedinečnou příležitost učit se přímo v terénu a zkušenosti zde nabyté posléze přenášet do politických diskuzí na národní a mezinárodní úrovni

Tropical Forest Trust (TFT) - pracuje na přeměně mezinárodního obchodu se vzácnými dřevy v činitele ochraňujícího lesy

Global Islands Network - nezisková organizace založená v roce 2002 s cílem řídit a prosazovat kulturně příhodný, ekologicky vyznívající, ekonomicky udržitelný a sociálně rovný rozvoj na ostrovech celého světa

Financování

Práce IUCN je možná díky důvěře a podpoře neustále rostoucího počtu podporovatelů. Jsou jimi vlády, ministerstva, multilaterální a mezivládní instituce, mezinárodní konvence a nevládní organizace, nadace, korporace a jednotlivci. Zde je několik z nich:

Vládní agentury: Ministerstvo zahraničních věcí - Ředitelství pro mezinárodní spolupráci Nizozemska, SIDA - Swedish Int. Development and Cooperation Agency, SDC - Swiss Agency for Development and Cooperation

Dobrovolní přispěvatelé: US Department of State, Ministerstvo zahr. věcí Japonska, World Wildlife Fund for Nature, Federální ministerstvo pro ekonom. spolupráci a rozvoj SRN
Více než 250 000 švýcarských franků pak IUCN získává od **bilaterálních a multilaterálních dárců**. Např.: International Development Centre v Kanadě, Ministerstvo zemědělství, přírodního managementu a rybnářství Holandska, Ministerstvo ŽP Španělska, Asijská rozvojová banka, CITES, European Commission, Global Environment Facility, The International Finance Corporation, UNDP, UNEP, UNESCO, UNOPS

Nejvýznamnější *nadací*, která IUCN přispívá, je The Ford Foundation

Publikační činnost

IUCN Today - dvouměsíčník pro členy IUCN. Poskytuje prostor pro výměnu informací mezi členy, novinky z nových iniciativ, nejčerstvější informace o práci Sekretariátu a je dostupný v angličtině, španělštině a francouzštině.

IUCN's World Conservation journal - vychází třikrát ročně v angličtině, španělštině a francouzštině. Obsahuje různé články na různá ochranná témata jako Hory, Ohrožené druhy, Světové dědictví či Lesy. Články jsou psány různými vědci a odborníky a poskytují širokou škálu pohledů na zachování našich přírodních zdrojů a podporu udržitelného rozvoje. Obsahuje také sekci vyhrazenou novým a probíhajícím aktivitám v IUCN a jejích Komisích.

Všechny Komise a Programy také vydávají publikace o své činnosti. S dalšími tituly, které IUCN vydává, se můžeme setkat ve **World Conservation Bookstore** (www.iucn.org/bookstore), kde však zároveň najdeme publikace vydávané např. CITES, the Ramsar Convention on Wetlands, TRAFFIC či UNEP - World Conservation Monitoring Centre

Zapojení České republiky

Česká republika se podílí na účasti IUCN od roku 1956, kdy se představitel tehdejšího Československa poprvé zúčastnil generálního shromáždění organizace. První členskou organizací z našeho státu se stal roku 1958 odbor ochrany přírody Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze, následně Český ústav ochrany přírody. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky v členství pokračuje jako následnická organizace, nyní jako řádný člen v kategorii státní agentury. Řádným členem IUCN je také nevládní Český svaz ochránců přírody (ČSOP) a členem přidruženým Správa Krkonošského národního parku.

V roce 2000 se stala státním členem IUCN Česká republika (usnesením vlády ČR č. 190 z 16.2.2000) a přidala se tak mezi dalších 70 států. Jako taková se také již zúčastnila 2.

Světového kongresu ochrany přírody, který se uskutečnil ve dnech 4. - 11. října 2000 v Ammánu v Jordánsku. Pro potřeby koordinace činnosti členů IUCN v ČR byl vytvořen při Ministerstvu životního prostředí Výbor pro spolupráci s IUCN, vedený jako Národní komitét České republiky.

Otevřené otázky

V souvislosti s IUCN mě osobně žádné otevřené otázky nenapadají. Možná, že něco napadne kolegy při hodině☺